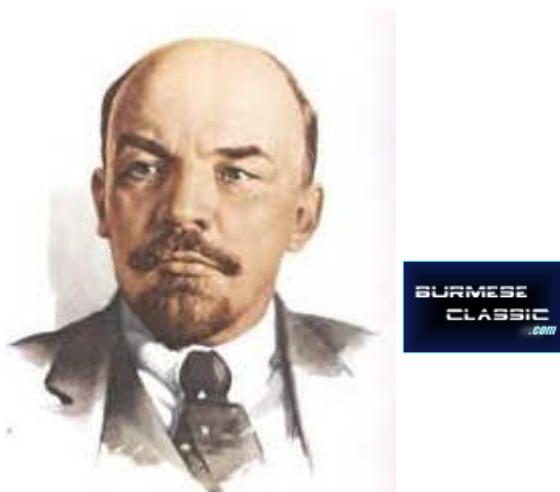

လိန်

ဆောင်းပါး (၃) စောင်

BURMESE
CLASSIC
.com

- ကျွန်တော်တို့ရဲ့လုပ်ငန်းစဉ်
- ကျွန်တော်တို့ရဲ့လတ်တလောလုပ်ငန်း
- အမြန်ရှင်းရန်လိုသောပြဿနာတဲ့

၂၀၁၁ ခု၊ မေလ ၃၁။

୩୬

- လီနိုင်ဝါဒကို လေ့လာချင်ရင် လီနိုင်ရဲ့အတွေးအခေါ်တွေကို သိရမယ်။ လေ့လာရမယ်။
ယခုအောင်းပါးစုရိုက် လီနိုင်ရေးသားချိန် (၁၉၉၅) ဆိတာ တော်တော်တော်ပါတယ်။ ဘော်ရှုံးပစ် - မင်္ဂလာပစ် မကွဲသေးဘူး။ အစွဲကရာ (၁၉၀၀ - ၀၀) တောင် မထွက်သေးဘူး။
- မမာပြည်မှာ စစ်အာဏာရှင်နေစ်က အာဘုရင်ထက် မလျော့တဲ့ ပိုရက်စက်တဲ့၊ ပိုကောက်ကျစ်တဲ့ အကြမ်းဖက်လုပ်ဟန်တွေနဲ့ ပြည်သူတွေ အပေါ် ရာ့စုနစ်ဝါက်ခန့် ပိန့်ပိုင်ထားချိန်၊ အလုပ်သမားလူတန်းစား ပြန်လည်နှီးထပ်ပြေနေချိန်။
- လီနိုင်တို့ တော်က စည်းရုံးဓရေးပုံသဏ္ဌာန်၊ တိုက်ပွဲပုံသဏ္ဌာန်တွေ ကို လေ့လာနိုင်ပို့
ကိုယ်နှင့်ကိုယ့်အခြေအနေနဲ့ ကိုက်ညီမယ့်လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆင်းဆိုင်ပို့
တို့စားဆိုင်ပို့၊ ထုတ်ဝေလိုက်ပါတယ်။

ଭାର୍ତ୍ତିନିତପ୍ରକଳ୍ପରେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ
ପରାପ୍ରକଳ୍ପରେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ

**“အလုပ်သမားသတင်းစာ” အတွက်
ဆောင်းပါးများ**

‘ကျွန်တော်တို့ရဲ့လုပ်ငန်းစဉ်’ ‘ကျွန်တော်တို့ရဲ့
လတ်တလောလုပ်ငန်း’ နဲ့ ‘အမြန်ရှင်းရမယ့်ပြဿနာ
တဲ့’ ဆောင်းပါးများကို လိုန်းသည် နိုင်ငံခြားမှာရှိစဉ်
‘အလုပ်သမားသတင်းစာ’ အတွက် ၁၈၉၉ ခုတိယ
နှစ်ဝက်ကာလတွင် ရေးသားခဲ့သည်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့လုပ်ငန်းစဉ် (လီန် ၁၈၉၉)

နိုင်ငံတကာဆိုရယ်ဒီမိုကရေစီအင်အားများဟာ အခုအခါ အတွေးအခြား
ယိမ်းယိုင်မူတွေ ဖြစ်နပါတယ်။ မူးကိုစီအိန်ကယ်တို့ရဲ့ သပ်ကြားချက်တွေကို
အခုအချိန်အထိ နိုင်မာတဲ့တော်လုန်ရေးသဘောတရား အမြဲ့တွေအဖြစ်
ယူဆခဲ့ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ အခုတလောမှာတော့ ဒီသင်ကြားချက်တွေဟာ
မလုံလောက်တော့ဘူး။ အောင်နောက်ကျနေဖြီစတဲ့ စကားသံတွေကို နေရာ
တကာမှာ ကြားနေရတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဆိုရယ်ဒီမိုကရေစီအိုင်အားအဖြစ်
သတ်မှတ်ပြီး ဆိုရယ်ဒီမိုကရေစီအာဘော်သတ်းစာတစ်ထွက်ဖို့ ရည်ရွယ်
ထားသူမှန်ရင် ဂျာမဏီနဲ့ တခြားနိုင်ငံများမှ ဆိုရယ်ဒီမိုကရေစီသမားများ
တောင်းပေးစဉ်းစားနေကြတဲ့ ဒီပြဿနာအပေါ် ဘယ်လိုသဘောထားမလဲဆိုတာ
ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရှိနေရပါမယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ မူးကိုစီအိုင်အားဘက်မှာ လုံးဝရှင်တည်
ပါတယ်။ မူးကိုစီအိုင်အား ဆိုရယ်လစ်ဝါဒကို စိတ်ကူးယဉ်အဆင့်က သိပုံနည်းကျ
အဆင့်သို့ ပထမဆုံးခုပြုင်းလဲခဲ့တယ်။ ဒီသိပုံပညာရပ်အတွက် နိုင်မာတဲ့
အခြေခံကို ပထမဆုံးခုပြုင်းလဲခဲ့တယ်။ ဆိုရယ်လစ်ဝါဒကို ဘက်ပေါင်းစုံပိုမိုပြည့်စုံ၊
အသေးစိတ်ကျအောင် ဖွံ့ဖြိုးစေရာမှာ လျော့ကိုရမယ့်လမ်းကို ပထမဆုံးညွှန်ပြ
ခဲ့တယ်။ အလုပ်သမားကို ငါးရှင်းရှင်းလဲခဲ့တယ်။ လုပ်အားကို ဝယ်ယူခြင်းတွေရဲ့ နောက်
ကွယ်မှာ လက်တဆုပ်စာအရင်းရှင်း ခမြေရင်၊ စက်ရုပိုင်ရှင်၊ သွေ့ဘွေ့ရုပိုင်ရှင်
စတာတွေက ဥစ္စာစန်းမှာ ပြည်သူသန်းပေါင်းများစွာအပေါ် ကျေးကျွန်ပြနေတယ်
ဆိုတဲ့အချက်ကို ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ ဖုံးကွယ်ထားတယ်ဆိုတာ ရှင်းပြလိုက်ပြီး

၁

နှစ်

စောင်မိအရင်းရှင်စီးပွားရေးစနစ်ရဲ့ သဘာဝကို ဖွင့်ပြလိုက်ပါတယ်။ စောင်မိအရင်းရှင်စနစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာတာနဲ့အမှာ အကြီးစားထုတ်လုပ်ရေးက အထူးစားထုတ်လုပ်ရေးလေးဓာတ္ထကို ဝါးမျိုးဖျက်ဆီးပစ်တယ်။ နောက်ပြီး ဆိုရှယ်လစ်စနစ်လှ့အဖွဲ့အစည်းတရပ်ထူးထောင်စွဲ လိုလည်းလိုအပ်၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်နိုင်တဲ့ အခြေအနေတွေ ပေါ်ထွက်လာတယ်။ အဲဒီအချက်ကို မာ့က်စိဝါဒက ညွှန်ပြခဲ့တယ်။ အမြစ်တွယ်နောက်တဲ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာတွေ၊ နိုင်ငံရေးလုပ်ကြံ့မှုတွေ၊ နားလည်ရခက်တဲ့ ဥပဒေတွေ၊ ရုပ်တွေးပွဲလိုတဲ့ သဘောတရားတွေရဲ့ နောက်ကွယ်မှာ ပုန်းကွယ်နောက်တဲ့ လူတန်းစားတိုက်ပွဲ၊ အမျိုးမျိုးသော ဓနညွှာပိုင်ရှင် လူတန်းစားများနဲ့ ဓနညွှာမဲ့လူတွေ (ဓနညွှာမဲ့တွေရဲ့ ရှေ့ဆုံးမှာ ဟစ္စည်းမဲ့လူတန်းစား) အကြေားတိုက်ပွဲကို ဘယ်လိုမြှင့်အောင် ကြည့်ရမယ်ဆိုတာ မာ့က်စိဝါဒက သင်ကြေားပေးခဲ့ပါတယ်။ တော်လှန်တဲ့ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီတရပ် လုပ်ရမယ့် တကယ့်အလုပ်တာဝန်က လူ့အဖွဲ့အစည်း ပြန်ပုံသင်းအလွယ်ဆင်ရေး အစီအစဉ်တွေ ချမှတ်နေဖို့မဟုတ်။ အလုပ်သမားဘဝ မြှေ့တင်ပေးရေးတရားကို အရင်းရှင်တွေ၊ သူ့နောက်လိုက်တွေထဲ နားချေဟောပြောနေဖို့မဟုတ်။ ဟစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားတိုက်ပွဲကို စီတိုက်ပွဲရဲ့ နောက်ဆုံးပိတ် ရည်ရွယ်ချက်က ဟစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားအနေနဲ့ နိုင်ငံရေးအာဏာကို သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် ဆိုရှယ်လစ်လှ့အဖွဲ့အစည်းတရပ်ကို ထူးထောင်စွဲ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို မာ့က်စိဝါဒက သင်ကြေားခဲ့ပါတယ်။

က အခု ကျွန်ုတ်တော်တို့မေးမယ်။ ကျွန်ုတ်တို့အောင်မှာ အသံကျယ်ဟန်ပြီး ဂျာမ်န်ဆိုရှယ်လစ် ဘန်းစတိန်းသေးများ စုစည်းပို့နေကြတဲ့ ‘ဆန်းသစ်မွမ်းမံရေးသမားများ’ ဆိုသူတွေဟာ မာ့က်စိဝါဒသဘောတရားတဲ့ကို တစ်စုံတရားအသစ်အဆန်း ဖြည့်သွင်းပေးခဲ့ပါသလား။ ဘာအသစ်အဆန်းမှ မဖြည့်ဆည်းခဲ့ပါဘူး။ မာ့က်စိဝါဒသိပ္ပံ့ပညာရပ်ကို ရှေ့တိုးတက်အောင် ဆက်လုပ်သွားဖို့ မာ့က်စိနဲ့အောင်ကိုယ်တို့က ကျွန်ုတ်တို့ကို ပြောသွားခဲ့တာပါ။ ‘ဆန်းသစ်မွမ်းမံရေးသမား’ ဆိုသူများက ဒါကို ရှေ့တလုမ်းလေးတောင် တိုးတက်အောင်မလုပ်ခဲ့ကြပါဘူး။ ဟစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားတိုက်ပွဲသဘောတရားတွေ ပြောပြီတာ

J

အောင်ပါစ္စ

မဟုတ်ဘဲ အလျှော့ပေးရေး သဘောတရားတွေပဲ ပြောပြခဲ့တာပါ။ ပစ္စည်းမှု လူတန်းစားရဲ့ အဆိုးဝါးဆုံးရန်သူတွေ၊ အစိုးရနဲ့ ဓနရှင်ပါတီတွေကို အလျှော့ပေးဖို့ပဲ ဟောပြောခဲ့တာပါ။ ဒီရန်သူတွေကတော့ ဆိုရှယ်လစ်တွေကို ဘယ်လို ထောင်ချာက်ဆင်ရမလဲဆိုတဲ့ နည်းနာသစ်တွေ မမောမပန်း ရှာဖွေကြံးဆောင်ရွက်တဲ့ နည်းနာသစ်တွေ မမောမပန်း ခေါင်းလည်း ခေါင်းဆောင်သူတွေထဲက ပလက်ခနေ့အနေနဲ့ ဘန်းစတိန်းရဲ့ နောက်ဆုံး ‘ဝေဖန်ရေး’ အပေါ် မညာမတာဝေဖန်ခဲ့တာ လုံးဝမှန်ကန်ပါတယ်။ အခုလည်းပဲ (ဟန်နိုဟာကွန်းရက်မှာ) ဂျာမန်အလုပ်သမားကိုယ်စားလှယ်များကလည်း ဘန်းစတိန်းရဲ့ အမြင်တွေကို ပယ်ချိုက်ပြန်ပါမြို့။

ဆိုရှယ်လစ်ပါတီကို ‘အစစ်အမှန်ယဉ်ကြည်သူ’ တွေ လွှမ်းတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတာခြဖို့အောင် ကျွန်းတော်တို့က ပြောင်းပစ်ချင်နေတယ်ဆိုတဲ့ အောင်သံ တွေ၊ ‘အသစ်ကြို့ကိုသူ’ တွေကို ‘တရားသေး’ အတိုင်း လိုက်မလုပ်ရ ကောင်းလား၊ အမှုအခိုက်ငါးတဲ့ အမြင်တွေရှိရကောင်းလား ဘာညာဆိုပြီး ကျွန်းတော်တို့က အပြစ်ပေးကြတော့မယ်ဆိုတဲ့ အောင်သံတွေ ပေါ်လာပါတော့ မယ် င်းပျေားဗျား၊ အဲဒီအောင်သံတွေ ပေါ်လာတော့မယ်ဆိုတဲ့အစကြောင်း ကျွန်းတော်တို့ ပြောလိုက်တဲ့အတွက်လည်း ကျွန်းတော်တို့ကို အချိုးချိုးစွဲကြပါးမယ်။ ဒီအောင်သံတွေမှာပါတဲ့ ဆောင်ဆန် ရှာတဲ့စကားလုံး အားလုံးရဲ့ အမို့ယူယို့ ကို ကျွန်းတော်တို့ နောကျေနေပါမြို့။ ဒီစကားလုံးတွေထဲမှာ မှန်ကန်တာ၊ အမို့ယူယို့တာဆိုတို့ တလုံးတလေတောင်မှ မပါပါဘူး။ တော်လှန်တဲ့သဘော တရားတရပ်မပါဘဲနဲ့ တောင့်တန်းခိုင်မာတဲ့ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီတရပ် မထူးထောင် နိုင်ပါ။ အဲဒီလိုသဘောတရားနဲ့ပဲ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီအားလုံးကို စုစည်းရတာပါ။ ဒီသဘောတရားနဲ့ပဲ ဆိုရှယ်လစ်တွေဟာ နားလည်ယုံကြည်ချက်တွေ ရရှိ လာတာပါ။ သူတို့ရဲ့တိုက်ပွဲပရီယာယ်တွေ၊ လူတို့ရဲ့မှန်ည်းနာတွေထဲမှာ ဒီ သဘောတရားကို အသံးချွှော်ရတာပါ။ ကိုယ်ဉာဏ်မိသလောက် မှန်ကန် တယ်လို့ ပူးဆောင်းတဲ့ ဒီလိုသဘောတရားမျိုးကို ဖျက်လိုဖျက်ဆီး အရမ်းကာ ရော တိုက်ခိုက်လာရင် ကိုယ်က ကာကွယ်ရပါတယ်။ ဒီလိုကာကွယ်တာ

ဘီနဲ့

အခေဖန်မခံနိုင်ရာ မရရှာက်ပါဘူး။

မူးကိုစိတ္တာ သဘောတရားဆိုတာ ပြီးပြည့်စုံနေတဲ့အရာ၊ မဖောက်ဖျက်နိုင်တဲ့အရာရယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ မယူဆပါဘူး။ ဒါနဲ့ ပြောင်းပြန်ယူဆတာပါ။ မူးကိုစုံသဘောတရားဟာ ဆိုရှုပ်လစ်သို့ပဲညာရပ်အတွက် အခြား အုတေသနမြစ်ကိုပဲ ချပေးခဲ့တယ်။ ဆိုရှုပ်လစ်ဝါဒတွေဟာ လက်တွေ့ဘဝနဲ့ တပြီးညီး ဖြစ်ခင်ရင် ဒီသိပ္ပံပဲညာရပ်ကို ဘက်ပေါင်းစုံမှာ တိုးပွားဖြည့်ဆည်းနေရပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့က အဲဒီလို ယူဆတာပါ။ မူးကိုစိတ္တာ သဘောတရားကို အနိုင်အနိုင်ကင်းနဲ့ အသေးစိတ်ဖွံ့ဖြိုးစေစွဲ ရရှားဆိုရှုပ်လစ်တွေအတွက် အထူးလိုအပ်နေတယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဒီသဘောတရားက ယော်ယူလမ်းညွှန်မှုတွေကိုပဲ ချပေးထားတာဖြစ်လိုပါပဲ။ ဒီမူတွေကို အဂ်လန်တို့၊ ပြင်သစ်တို့၊ ဂျာမဏီတို့၊ ရရှားတို့မှာ မတူကွဲပြားစွာ ကျင့်သံ့ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့ သတ်းစာမှာ သဘောတရားရေး ဆောင်းပါးတွေ ရေးမယ်ဆိုရင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနဲ့ နေရာပေးကြိုပါမယ်။ အငြင်းပွားဖွဲ့ အချက်အလက်တွေကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဆွေးနွေးကြဖို့ ရဲဘော်အားလုံးကို စိတ်ခေါ်ပါတယ်။

ဆိုရှုပ်ဒီမိုကရေစိတ္တာ အားလုံးအတွက် ဘုံကျွေး လုပ်ငန်းစဉ်ကို ရရှားမှာ အသုံးချမယ်ဆိုရင် ထွက်ပေါ်လာမယ့် အမိကပြဿနာက ဘာတွေပါလဲ။ ဒီလုပ်ငန်းစဉ်ရဲ့အနှစ်သာရာ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားတိုက်ပွဲကို စည်းရုံး၊ ဒီတိုက်ပွဲကိုခေါင်းဆောင်ဖို့ ဒောက်ဆုံးပိတ်ရည်ရွယ်ချက်က ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားအာနေနဲ့ နိုင်ငံရေးအာဏာကို သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် ဆိုရှုပ်လစ် လူ့အစွဲအစည်းတရဲ့ ထူထောင်ဖို့ ဖြစ်တယ်။ ဒါကို အထက်မှာလည်း ပြောပြီးပါပြီ။ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားတိုက်ပွဲမှာဆိုရင် စီးပွားရေးတိုက်ပွဲ (တေးဦးချိုး အရင်းရင်များ သိမဗ္ဗာတ် တစ်ခုံးအရင်းရင်အုပ်စုများကို ရင်ဆိုင်ကာ အလုပ်သမားများ ဘဝအခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆင်နဲ့တိုက်ပွဲ) နဲ့ နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲ (ပြည်သူ့အခွင့်အရေးများ တိုးချွဲရရှိရေး တနည်းအားဖြင့် ဒီမိုကရေစိတ္တာနဲ့ ပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားရဲ့ နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးအကျင့်အတွက် တိုးချွဲရေး

အဆင့်ပါမစ္စ

တို့အတွက် အဖိုးရနှင့် ရင်ဆိုင်ဆင်နဲ့တိုက်ပွဲ) များ ပါဝင်ပါတယ်။

(*Rabochaya Mysl* ‘အလုပ်သမားများခဲ့အတွေး’ သတင်းစာကို ညွှန်ကြားနေသူတွေ အထင်အရှားပါဝင်တဲ့) ရုရှားခံရယ်ဒီမိုကရေစီသမားတရှိကတော့ စီးပွားရေးတိုက်ပွဲဟာ အများကြီးပိုအရေးကြီးတယ်လို့ ယူဆကြတယ်။ အနောက်အတော်ကြာကာလအထူး နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲကို နောက်တန်းပို့ထားပို့တောင် အစွမ်းရောက်ပြောကြတာတွေ ရှိပါတယ်။ ဒီအမြှင့်ဟာ လုံးဝမှားယွင်းပါတယ်။ ဆိုရယ်ဒီမိုကရေစီဝအမားတွေ အားလုံးအဖော်နဲ့ သဘောတူထားပြီးသား အမြှင့်တွေ ရှိပါတယ်။ အလုပ်သမားလူတန်းစားရဲ့ စီးပွားရေးတိုက်ပွဲကို စည်းရုံးပေးပို့ လိုအပ်တယ်။ ဒီအခြေခံနဲ့ အလုပ်သမားတွေကြားမှာ လုံးဆောင်ပို့လိုအပ်တယ်။ တနည်းအားဖြင့် အလုပ်ရှင်တွေနဲ့ ရွှေ့လိုက်ပဲလေးတွေမှာ အလုပ်သမားတွေကို ကျသို့ လိုအပ်တယ်။ ဒိန့်ပိတ္တာသူ့နဲ့ ဒိန့်ပိတ္တာကိုဖွံ့ဖြိုးမှုမျှကို ကရပြီမြတ်အောင် လုပ်ပေးရမယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဘဝတူချင်း ပူးပေါင်းပို့လိုတယ်ဆိုတာ ရှင်းရှင်းမြှင့်လာအောင် ကူညီရမယ်။ ဒါတွေက အားလုံးသဘောတူထားပြီးသားတွေပါ။ ဒါပေမဲ့ စီးပွားရေးတိုက်ပွဲပ အလေးထားပြီး နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲကို စိစ်ထားရင် နိုင်ငံတကာဆုံးရယ်ဒီမိုကရေစီဝအဲဒဲ့ အမြှေးမှုတွေကို သွေ့စီးရာ ကျပါလိမ့်မယ်။ အလုပ်သမားလုပ်ရှားမှုသမိုင်းတာခုလုံးက ပေးထားခဲ့တဲ့ သင်ခန်းစာတွေကို မေ့မှတ်ရာ ကျပါလိမ့်မယ်။ စနရှင်လုတန်းစားရဲ့ သူ့ဂို့အလုပ်အကျော်ပြုနေတဲ့ အဖိုးရတို့ရဲ့ ထင်ရှားတဲ့ နောက်လိုက်တွေဟာ စီးပွားရေးသက်သက် အလုပ်သမားသမဂ္ဂတွေကို စည်းရုံးထဲတောင်ပို့ ဒီသမဂ္ဂတွေကို ‘နိုင်ငံရေး’ နဲ့ ဝေးကွွာသွားသေစို့ ကြိုးစားခဲ့ကြတယ်။ ရုရှားအဖိုးရကာလည်းပ အဲဒီလိုလမ်းလွှာတာမျိုး လုပ်လာစရာ ဖြစ်နိုင်ခြုံ များပါတယ်။ ပြည့်သူတွေ အဖိန္ဒိဝါဒ်နေရတာ အခွင့်အရေးမဲ့နေတာကို အာရုံးမှုတိုက်မိနေစွဲလောက်ပဲ မဖြစ်စလောက် အလျော့ဗျာပေးတာ၊ အတူအယောက်အလျော့ဗျာပေးတာမျိုးတွေ အဖိုးရက တလျောက်လုံး လုပ်လာခဲ့တာပါ။ ဂျာမဏီနဲ့ တွေ့ခြားဆောပနိုင်းအားလုံး (တူရကိုနဲ့ရှုရားမပါ) အလုပ်သမားတွေ ရရှိထားကြသလို အလုပ်သမားအစည်းအဝေး၊ သမဂ္ဂများ လွှတ်လပ်စွာစည်းရုံးလုပ်ဆောင်ခွင့်၊ ကိုယ်ပိုင်သတင်းစာများ ထုတ်ဝေခွင့်၊ မိမိတဲ့ ကိုယ်စားလယ်များအား လွှတ်တော်အစည်းအဝေးများသို့ စေလွှတ်ခွင့် မရရှိထားဘူးဆုံးရင် ဘာစီးပွားရေးတိုက်ပွဲလုပ်လုပ် အလုပ်သမားဘဝ ရေရှည်တိုးတက်မှု ရလာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါမှ မဟုတ်ကြီးကြီးမားမား စီးပွားရေးတိုက်ပွဲတောင် ဆင်နှုန်းမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အလုပ်သမားအခွင့်အရေးတွေ ရရှိစို့ဆုံးရင် နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲ ဆင်နှုန်း

နှစ်

လိုပါတယ်။

ရရှားအလုပ်သမားတွေသာမက ပြည်သူအားလုံး နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေး ဆုံးရှုံးနေရပါတယ်။ ရရှားနိုင်ငံဟာ အကြောင်းမျှ၊ အကန့်အသတ္တဲ့ သက်ရီးဆံပိုင်စနစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒေဘာရင်တော်းတည်းကပဲ ဥပဒေတွေ ချမှတ်ပြီး အရာရှိတွေအနဲ့အပ် ထိန်းချုပ်ထားပါတယ်။ ဒီအတွက်ကြောင့် ဇာတ်ရှင်အစိုးရဟာ လူတန်းစားအားလုံး၏ အတက်မှာ သီးသန့်ရှုံးနေသလိုပါ၊ အားလုံးကို တန်းတူသောာထားသလိုလို ဖြစ်နေတာပါ။ ဒါပေမဲ့ တကယ်တစ်း မှာတော့ အရာရှိအားလုံးတို့ ချမှုံးသာတဲ့ လူတန်းစားထက် သီးသန့်ရှုံးချယ် ခန့်အပ်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အရာရှိအားလုံးဟာ အရင်ရှင်ကြောင့် အရာရှိအားလုံးတွေကို ပြိုးဆွဲနေပြီး လိုရာအကြန် ရနေကြပါတယ်။ တရာ့က အရင်ရှင် မြေရှင်တွေရဲ့ လယကုမ္ပဏီကျော်မှုကို ခံနေရတယ်။ နောက်တခုက အရင်ရှင် မြေရှင်တွေကို ပြန်မလှန်နိုင်အောင် အလုပ်သမားတွေကို အစိုးရပုလိပ်တပ်ဖွဲ့က တုပ်နောင်ပေးထားတယ်။ ပါးစပ်ပိတ်ပေးထားတယ်။ ပြည်သူအခွင့်အရေး ကာကုယ်စွဲ ကြိုးစားမှုမန်သမျှကို ဖိန်ပေးထားတယ်။ အရင်ရှင်တယောက်ကို သပိတ်မောက်တိုင်း စစ်တပ်နဲ့ပုလိပ်ဟာ အလုပ်သမားတွေအပေါ် ထင်တိုင်းကြနိုင်ခွင့် ရထားတယ်။ ဒီတော့ စီးပွားရေးတိုက်ပဲတိုင်းဟာ နိုင်ငံရေးတိုက်ပဲ မလွှာ မသေ့ ဖြစ်လာတာပါပဲ။ ဒါကြောင့် ဆီရှယ်ဒီမြေကရရှစ်ပါအနေ့၊ စီးပွားရေး တိုက်ပဲနဲ့ နိုင်ငံရေးတိုက်ပဲကို ပစ္စည်းမှုလှုတန်းစားတိုက်ပဲ တရာ့လုံးအတွင်းသူ့ မကွဲမကွဲ တသားတည်းပြစ်အောင် ပေါင်းစပ်ပေးရပါမယ်။ ဒီတိုက်ပဲရဲ့ ပထမဆုံးနဲ့ အစိုကရသုတေသနချက်က နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေးများ ရရှိရေး နိုင်ငံရေးလုပ်လပ်မှုရရှိရေး ဖြစ်ပါတယ်။ ဆီရှယ်လာစိတွေရဲ့ အကူအညီ အနည်းငယ်မျာ့နဲ့ စိန်းပို့တာစာတော်အလုပ်သမားတွေချည်းပဲ အလုပ်ချိန်လျော့ပေါ့ပေါ့ ပေးတဲ့ ဥပဒေချမှတ်ပေးစွဲ၊ အစိုးရက လိုက်လျော့လာအောင် တိုက်ပဲဆင်တာ အလုပ်အပြုံအောင်ပြုခဲ့ကြတာပဲ၊ ဒီတော့ ရရှားအလုပ်သမား လူတန်းစား တရာ့လုံးအဖွဲ့ ဆုံးရှင်လည်း တရာ့တည်းစုစုပေါ်ထားတဲ့ ရရှားဆုံးရှယ်ဒီမြေကရရှိ အလုပ်သမားပါတီရဲ့ ခေါ်းဆောင်မှုနဲ့ နွဲမလျော့ဘဲ လုံးပန်းရင် ဒီထက်ပိုမို အားလုံးကြီးတဲ့ အလျော့လျော့မှုတွေ ရှုံးအောင် လုပ်နိုင်မှာပါ။

တခြားလူတန်းစားများရဲ့ အကူအညီကို မရတောင်မဘဲ ရရှား အလုပ်သမားလူတန်းစားချည်းပဲ စီးပွားရေးနှင့်နိုင်ငံရေးတိုက်ပဲကို ဆင်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံရေးတိုက်ပဲဆင်နဲ့ရာမှာ အလုပ်သမားတွေဟာ တကောင်ကြိုက်မဟုတ်ပါဘူး။ ပြည်သူလူတဲ့ အခွင့်အရေးမှုနဲ့နေရတာ၊

အောင်ပါစ္စ

ထင်တိုင်းကြွေတတ်တဲ့ အစိုးရအရာရှိတွေကလည်း ဥပဒေမှာ စည်းမြဲကမ်းမှာ အရမ်းလုပ်တာတွေကြောင့် လွှာတံ့လပ်စွာတေးတော့၊ ပြောဆိုမှုတဲ့ လုံးဝအတိပါး မခံနိုင်တဲ့ ရိုးသားတဲ့ ဟာယာတတ်တွေလည်း မကျေမန်ပဲ ဖြစ်နေကြတယ်။ ဒုံးအပြင် အဖွံ့နှုပ်ခံနေရတဲ့ ပိုလန်း၊ ဖင်လန်း ဂျူနှံရရှားလူမျိုး၊ ဘာသာရေးလောကက လူတော်လည်း မကျေမန်ပဲ ဖြစ်နေကြတယ်။ အစိုးရအရာရှိတွေရဲ့ရန်က မလွတ် ကင်းနှင့် ကန်သည်ပွားလေးတွေ၊ အလုပ်ရုံးရှင်ရှင်တွေ၊ လယ်သမားတွေလည်း မကျေမန်ပဲ ဖြစ်နေကြတယ်။ ဒီလူ့အလွှာတော်ဟာ သီးခြားစီအနေနဲ့ဆိုရင် နိုင်ငံရေးတို့ကိုပဲကု ရေရှည်မဆင်နဲ့နှစ်ကြပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အလုပ်သမားလူတန်းစားက နိုင်ငံရေးတို့ကိုပဲအလဲ့ကို လွှင့်ထူးလာတဲ့အခါမျာတော့၊ နေရာတကာက ထောက်ခံမှုကို ရရှိလာမှာပါ။ ပြည်သူ့အခွင့်အရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင် သူတော့၊ ဒီမိုကရေးစီရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်သူတော့ အားလုံးရှုံးမှာ ရရှားဆုံးမှာ ရရှားဆုံးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါတွေကတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့၊ အခြေခံအမြှင်တွေပါပဲ။ ဒီအမြှင်တွေကို စနစ်တာကျွန်း၊ ဘက်ပေါင်စုံလည်းကျေအောင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သတင်းစာမှာ တိုးခဲ့တယ်ပြောသူးပါမယ်။ ဒီနည်းရှုံးရရှုံးမှုကရေးစီရေးအတွက် အလုပ်သမားပါတီရဲ့၊ ကြေညာစာတမ်းမှာ ညွှန်ပြထားတဲ့ လမ်းအတိုင်း လူမ်းသွားရမယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ ယူဆပါတယ်။

လီန် (၁၈၉၃)

၂၇၅

ကျွန်တော်တို့ရဲ့လတ်တလောလုပ်ငန်း (လှိုင် ၁၈၉၆)

ရရှားအလုပ်သမားလူတန်းစားလူပ်ရှားမှုဟာ အခအခမှာ အကူးအပြောင်း ကာလတော်မြို့ဖြတ်သန်းနေပါတယ်။ အနောက်ဘက်ပိုင်းဒေသ စိန့်စီတာစာတို့၊ ကိုးယက်နဲ့ တော်မြို့များမှာ ဆိုရယ်ဒီမိုကရေစီ အလုပ်သမားအဖွဲ့အစည်းများဟာ လုပ်ငန်းများကို ပြောင်မြောက်စွာ စတင်စိုင်ခဲ့ကြပြီး ရရှားဆိုရယ်ဒီမိုကရေစီ အလုပ်သမားပါတီ (၁၈၉၆ နှေ့) ကို တည်ထောင်လိုက်ခြင်းအားဖြင့် ပထမခြေလုမ်းကို အဆုံးသတ်လိုက်ပါတယ်။ ဒီလျှော်ကြီးမားတဲ့ ခြေလုမ်းကို အားကုန်လုမ်းလိုက်ရတဲ့အတွက် လတ်တလောမှာ ရရှားဆိုရယ်ဒီမိုကရေစီ အရေးတော်ပုံးဟာ နွဲမ်းလျှေားပုံးရုပ်ပါတယ်။ ဒါပြောင့် တသီးတွေား ဒေသအဖွဲ့အစည်းကလေးတော် လူပ်ရှားခဲ့ကြတဲ့ ဟိုအရင်ပုစ်အဆင့်ကို နောက်ဆုတ်လိုက်ပြုပါတယ်။ ပါဝါးဟာ ပျောက်ပျောက်မသွားခဲ့ပါ။ ကိုယ့်ဘာသာ နောက်ဆုတ်လိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ အားအင်တွေ စုစုပေါင်းရှိ ရရှား တနိုင်ငံလုံးမှ ဆိုရယ်ဒီမိုကရေစီဝါသမားများ သွေးစည်းရေးကို ခိုင်မြှုတဲ့ အခြေခံပါ ချေပေးရှိ နောက်ဆုတ်လိုက်ခြင်းသာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဤသွေးစည်းမှာကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် သင့်လောက်သောညီညာတော်ပုစ်တရုပ် ဖော်ဆောင်ရန် အသချင်း သီးခြားကောင်းကွာတဲ့၊ ကျော်မြောင်းတဲ့စိတ်ခေတ်ကို ဖယ်ရှားပစ်ရန် ကြိုးပိုးရေးသည်ကား ရရှားဆိုရယ်ဒီမိုကရေစီအားစုများရဲ့ အလျင်အလိုအုံး လတ်တလောလုပ်ငန်းတာဝန် ဖြစ်ပါတယ်။

ပွုံးဆုံးမဲ့လူတန်းစားတို့ကို စဉ်ရှုံးစွာစဉ်းပေးရေးဟာ ကျွန်တော် တို့ရဲ့အလုပ် ဖြစ်တယ်ဆုတ်ဘကော ဘာကိုဆုံးစွာစဉ်းပေးလဲ။ စက်ရှုံးတရာ့ သို့ မဟုတ် စက်မှုလုပ်ငန်းခွဲတော် အလုပ်သမားတွေဟာ သူတို့ရဲ့အလုပ်ရှင် (တွေ့) နဲ့ တိုက်ပွဲဆင်ကြတယ်ဆုံးပို့။ အဲဒါးဟာ လူတန်းစားတို့ကိုပဲလား။ ဘယ်ဟုတ် မလဲ။ အဲဒါးဟာ လူတန်းစားတို့ကိုပဲရဲ့ သန္ဓာသားလောင်းလေးမျာာပဲ ဖြစ်သေး တယ်။ အလုပ်သမားတွေရဲ့ ရန်းကန်တို့ကိုပဲဆင်မှုဟာ ဘယ်အခါမှ အလုပ် သမားလူတန်းစားတို့ကိုပဲရယ်လို့ ဖြစ်လာမှုာလဲ။ တပြည်လုံးရှိ အလုပ်သမား လူတန်းစား တရာ့လုံးရဲ့ ရွှေ့တန်းရောက်ကိုယ်စားလှယ် အားလုံးဟာ

အောင်ပါစ္စ

သူတို့ကိုယ်သုတို့ တရာတည်းသော အလုပ်သမားလှတန်းစားအဖော်နဲ့
အသိစိတ်ဓာတ်ရှိနေကြပြီး တိုးချင်းအလုပ်ရှင်များကို ဦးတည်ရင်ဆိုင်
တာဗျိုးမဟုတ်ဘဲ အရင်းရှင်လှတန်းစား တရပ်လုံးနဲ့ ဒီလူတန်းစားကို
ထောက်မပေးထားတဲ့ အစိုးရကို ဦးတည်ရင်ဆိုင်ဆန်းကျင်တဲ့ တိုက်ပွဲတရပ်
ဆင်နှဲတဲ့အခါမှသာ အလုပ်သမားလှတန်းစားလို့ ပြောလို့ရမှာပါ။ အလုပ်
သမားတားချင်းစိဟာ သူကိုယ်သာ အလုပ်သမားလှတန်းစား တရပ်လုံးရဲ့ အဖွဲ့ဝင်
တော်းအဖြစ် သဘောပေါက်နေပြီး သူနဲ့ပတ်သက်နေတဲ့ အလုပ်ရှင်တော်းချင်းနဲ့
အစိုးရအရဘရှိတော်းချင်းအပေါ် သူနေ့စဉ်ဆင်နှဲနေရတဲ့ တိုက်ပွဲသေးသေးလေးဟာ
တကယ်တော့ ဓနရှုပူတုတန်းစားတရပ်လုံးနဲ့ အစိုးရတုချုပ်လုံးအပေါ်ဆင်နှဲတဲ့
တိုက်ပွဲလည်း ဖြစ်ပါကလေးဆိုတာ တိုးချုပ်သောပေါက်နေတဲ့အခါမျိုးမှသာ
သူရဲ့တိုက်ပွဲဆင်မှုဟာ လှတန်းစားတိုက်ပွဲဆင်မှု ဖြစ်လာပါတယ်။ “လှတန်းစား
တိုက်ပွဲလိုးဟာ နှင့်အော်တိုက်ပွဲ ပြုတယ်” ဆိုတာ မူးကိုစွဲကျော်ကြားလှတဲ့
စကားတရပ်ပါ။ ဒါကို ဘယ်လိုနားလည်ရမလဲ။ အလုပ်ရှင်အပေါ် အလုပ်
သမားက ဆင်နှဲတဲ့ တိုက်ပွဲတိုးဟာ အမြေတစ်းပဲ နှင့်ရေး(သဘောပါတဲ့) တိုက်ပွဲ
ဖြစ်ကိုဖြစ်ရမယ်လို့ နားလည်လို့ မဖြစ်ပါဘူး။ အရင်းရှင်တွေအပေါ် အလုပ်
သမားတွေ ဆင်နှဲတဲ့တိုက်ပွဲဟာ အထက်မှာပြောခဲ့တဲ့ ပုံစံများ လူတန်းစားတိုက်ပွဲ
ဖြစ်လာတဲ့အခါမှသာ ဒီတိုက်ပွဲဟာ နှင့်ရေးတိုက်ပွဲလည်း ဖြစ်လာတယ်။ ဒိုကု
နားလည်ရမှာပါ။ မိမိတို့အပေါ် စိန့်ပဲသူများအပေါ် အလုပ်သမားများ ဆင်နှဲ
နေတဲ့၊ အလုပ်အလျောက်ဖြစ်နေတဲ့ တိုက်ပွဲကို အလုပ်သမားလှတန်းစား
တရပ်လုံးရဲ့ တိုက်ပွဲအဖြစ်လို့ ပြောင်းသွားအောင်လုပ်စွဲ လိုတယ်။ ဒီအလို
အလျောက်တိုက်ပွဲတွေကို အခိုင်အမာနှင့်ရေးပါတီက အခိုင်အမာ နှင့်ရေး၊
လူမှုရေး ရည်ရွယ်းချက်များအတွက် ဆင်နှဲတဲ့ တိုက်ပွဲအဖြစ်လို့ ပြောင်းသွား
အောင်လုပ်စွဲ လိုတယ်။ ဒီအတွက် ဆိုရယ်ဒီမိုကရေးအင်အားများဟာ
အလုပ်သမားတွေကို စည်းရုံးစွဲပေးရမယ်။ သူတဲ့အကြားမှာ ဝါဖြန့်ချိရေး၊
လျှော့ဆောင်ရေးတွေ လုပ်ရမယ်။ ဒါတွေဟာ အေသာက္ခက်ကွက်ချင်း လူပိုဂျားမှနဲ့
မရတဲ့ အလုပ်များ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့နှင့်မှာ အေသာက္ခက်ကွက်ချင်း ဆိုရယ်ဒီမိုကရေး
လူပိုဂျားမှာ အတော်လေး အဆင်မြင့်နေပါပြီ။ ရရှားတန်းဆိုင်လုံးမှာ ဆိုရယ်
ဒီမိုကရေး အတွေးအခေါ်မျိုးစွဲများ ကြထားပြီးပါ။ ဆိုရယ်ဒီမိုကရေးစိုးလောက်
အစောဆုံးပုံစံဖြစ်တဲ့ အလုပ်သမားလက်ကမ်း စာစောင်များအကြောင်းကို စိန်း
ပိတာစာဘတ်မှ ကရာစနိယုံးစိုးစွဲအတွက် ကော့ကေးရှုတောင်တန်းမှ ယူရယ်
တောင်တန်းအထိ၊ ရရှားအလုပ်သမားတွေ အားလုံးသိနေကြပြီး။ ဒီအေသာ
ကွက်ကွက်ချင်း အလုပ်တွေကို တရာတည်းတသားတည်းသော ပါတီတရပ်ရဲ့

ဘီန်

အလုပ်ဖြစ်အောင် စုစည်းပေးစို့ပဲ လိုအပ်နေတာပါ။ ကျွန်တော်တို့၊ ရှိသမျှအားတွေ့ယုံးပြီး ကျော်လွှားပြောင်းရမယ့် အားနည်းချက်ကတော့ တအေသချင်း အလုပ်တွေမှာ တွေ့တွေ့နေရတဲ့ ကျဉ်းမြောင်းတဲ့၊ ‘အပျော်တမ်းဆန်’ တဲ့ အကျင့် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီအပျော်တမ်းဆန်တဲ့ လက္ခဏာရုံနေတာပြောင့်ပဲပေါ့။ ရုရှားအလုပ်သမားလူတန်းစား လုပ်ရှားမှုရဲ့အချင်းအရာ အတော်များများဟာ ဒေသကွက်ကွက်ချင်း အဖြစ်အပျက်သဘောသက်သက်ပဲ ဖြစ်နေတာပါ။ ဒီလူပ်ရှားမှုတွေဟာ ရုရှားဆိုရယ်ဒီမိုကရေစီ အရေးတော်ပုံတရာလုံးအတွက် နမ်နာတွေအဖြစ် အရေးကြီးဘား၊ ရုရှားအလုပ်သမားလူတန်းစား လုပ်ရှားမှုကြီးတရာလုံးထဲက အဆင့်တဆင့်အဖြစ်လည်း အရေးကြီးတယ်ဆိုတဲ့ အရေးပါမှုတွေလည်း မပေါ်မလုပ်ဖြစ်နေတာပါ။ အဲဒီအလုပ်သမား လုပ်ရှားမှုကလေးတော့အတွက် ရုရှားတပြည့်စုံးဆိုင်ရာ ဘုံအကျိုးစီးပွားတွေ ပါဝင်နေပါလားဆုံးတဲ့အသိ အလုပ်သမားတွေခေါင်းထဲမှာ အပြည့်အဝမရှိသေးဘူး။ အလုပ်သမားတွေဟာ သူတို့ရဲ့တိုက်ပွဲကို ရုရှားဆိုရယ်လစ်ဝါဒ၊ ရုရှားဒီမိုကရေစီဝါဒ အတွေး အခေါ်တွေနဲ့ အပျော်အဝမဆက်စပ်နိုင်ကြသေးဘူး။ ဒါဟာ အပျော်တမ်းဆန်တဲ့ အကျင့်တွေပြောင့်ပဲ။ ရဲဘော်တွေမှာ သဘောတရားနဲ့လက်တွေ့ပြသောနာ ဆိုင်ရာ အမြင်အသုံးမျိုးရှိနေကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီအမြင်တွေကို ပြည်လုံးဆိုင်ရာ သတင်းစာတရာထဲမှာ ပုံငြိုင်လင်းလင်း ဆွေးစွေးတာ မလုပ်နိုင်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။ ဒီအမြင်တွေကို တခုတည်းသော လုပ်ငန်းလုပ်ဘရိ အသေးစိတ်အေးဆုံး၊ ပါတီ အတွက် တခုတည်းသော နည်းပစိုက်ယူယ်လမ်းစဉ် ချမှတ်ရေးဆိုတဲ့ ကိုစွဲအတွက် အသုံးမချိနိုင်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။ ဒီအမြင်တွေဟာ ကျဉ်းမြောင်းတဲ့ လေ့လာရေး အစုတဲ့မှာပဲ တိစိမ်းသွားရင်သွား၊ ဒါမှမဟုတ် ဒေသကွက်ကွက်ချင်းကိစ္စ၊ ကြံးသလုံဖြစ်တဲ့ ကိုစွဲတွေအဖြစ် အဆက်အစင်းပဲ ကားချုပစ်လုံးကိုကြော်လိုက် အလည်း အပျော်တမ်းဆန်တဲ့ အကျင့်စရိတ်တွေပြောင့်ပဲ။ ကျွန်တော်တို့၊ အပျော်တမ်းဆန်တာတွေကို ရိမ်တန်းကရဲ့ကြိမ်းတဲ့ ဘုံလှုံးရှုံးမှုဆီ ဦးတည်စွဲ၊ တခုတည်းသော ပါတီလုပ်ငန်းစဉ်တရာ့ပုံ ဖော်ထဲတို့၊ ကျွန်တော်တို့ပါတီ နည်းပစိုက်ယူယ်လမ်းစဉ်၊ ပါတီအဖွဲ့အစည်းဂိုစွဲတွေ ပူးပေါင်းဆွေးနွေးဖို့အတွက် လုံလောက်တဲ့ ရင်ကျက်မှတွေ ကျွန်တော်တို့မှာ ရှိနေကြပြီပော်။

ရုရှားဆိုရယ်ဒီမိုကရေစီပါတီဟာ ဟောင်းဆုံးတဲ့ တော်လုန်ရေး၊ ဆိုရယ်လည်ရေး သဘောတရားတွေကို အတော်များများ ပေါ်နဲ့ပြီးပါပြီ။ ပေါ်နဲ့ သဘောတရားဖန်တီးရုံးရုံး၊ ဆိုရယ်ဒီမိုကရေစီ လုပ်ငန်းစဉ်ဟာ လေထဲမှာပဲ အောက်ခြေထွက်တဲ့ တည်ရှိနေတာ မဟုတ်ဘူး။ ပြည်သူလူထု၊ စက်ရုံးတွေထဲက ပစ္စည်းမှုလုပ်အတွက် အကျယ်အပြန်နဲ့ အလိုအလျောက် အကျယ်အပြန်နဲ့ အလိုအလျောက်

အောင်ပါစ္စ

ပေါ်ပေါက်နေတဲ့ လုပ်ရှားမှုတွေနဲ့လည်း ပေါင်းစပ်မိန္ဒြီဆိုတာကိုလည်း သက်သေပြုခဲ့ဖြူးပါ၍၊ အခုတော့ အယွန်ခက်ခဲ့၊ အယွန်လည်းအရေးကြီးဘဲ အောက်ပါခြေလျမ်းကို လုမ်းရပါတော့မယ်။ အဲဒါကတော့ - လုပ်ရှားမှုတွေကို ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အကြောအနေနဲ့ လိုက်လျော့ညီစွာ ခေါင်းဆောင်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတဲ့ တည်ထောင်စွဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုရှယ်ဖိမ့်ကရေစီဆိုတာ အလုပ်သမားလုပ်ရှုံးမှုကို သာမန်မှု အလုပ်အကော်ပြန်စွဲပဲ့ပြုတာမဟုတ်ပါဘူး။ (ကုန်မြို့နှစ်ပါတီကြောဥစာတမ်းပါ အခြေခံအတွေးအခေါ်များကို ထပ်လောင်း ဖွင့်ဆုံးထားတဲ့ ကားလကာာက်စကိုရဲ့ ဖွင့်ဆုံးချက်ကို သုံးပြောရရင်) ဆိုရှယ်ဖိမ့် ကရေစီဆိုတာ “ဆိုရှယ်လည်းဝါဒဲ့ အလုပ်သမားလူတန်းစားလုပ်ရှားမှုတို့က ပေါင်းစပ်ခြင်း” ကို ဆိုလိုတာပါ။ ဆိုရှယ်ဖိမ့်ကရေစီရဲ့လုပ်ငန်းက အလုပ် အလျောက်ဖြစ်နေတဲ့ အလုပ်သမားလူတန်းစား လုပ်ရှားမှုကို နိုင်မာတိကျတဲ့ ဆိုရှယ်လည်းဘီးတည်ချက်တို့နဲ့ ပါဝိုးစပ်ပေးစွဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ခေတ်ပြုင် သွေးပြည့်သွေးပြည့်နဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ ဆိုရှယ်လည်းအတွေးအခေါ်များနဲ့ ဆက်စပ်ပေးပို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆိုရှယ်လည်းနှစ်နှစ်ကိုသွားရာမှာ ဒီမိမိကရေစီရှုံးရေး ပုံမှန်နိုင်ငံရေး တိုက်ပွဲများ ရှိရပါတယ်။ ဒီတိုက်ပွဲများနဲ့လည်း အလုပ်သမားလုပ်ရှားမှုတို့ ဆက်စပ်ပေးပို့ ဖြစ်ပါတယ်။ တရာန်းတည်းပြောရရင် ဒီအလိုအလျောက် အလုပ် သမားလူတန်းစား လုပ်ရှားမှုကို တော်လှုန်သောပါတီရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်ဖြင့် တပေါင်းတစည်းတည်း နိုင်မာသိပ်လည်းအောင် ပေါင်းစည်းပေးစွဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အနောက်သွောပ နှစ်ငံများမှ ဒီမိမိကရေစီရဲ့ ဆိုရှယ်လည်းအသိုင်း၊ ရရှား တော်လှုန်ရေးသမိုင်း၊ ရရှားအလုပ်သမားလူတန်းစား လုပ်ရှားမှုအတွေး အတိုင်းတို့ကို ပိုင်နိုင်အောင်လေ့လာပြီး နိုင်မာပြတ်သားတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတဲ့ တည်ထောက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ပါတီအတွက် နိုင်မာပြတ်သားတဲ့ နည်းပရိယာယ် များ ဖော်ထဲကြရပါတယ်။ ဒီသမိုင်းအတွေးအတွေးအကြို အချက်အလက်များကို “ခွဲခြမ်းထိတိပြာ” တဲ့ အလုပ်ကို အမိအမိကောင်းကင်း လုပ်ကြရမယ်။ ဘာလိုလဲ ဆုံးတော့ အသင့်ရှိပြီးသား နှမါန်ဘုံးကို ဘယ်မှာမှ ရှာမတွေ့နိုင်လိုပဲပဲ။ တဖက်ကကြည့်ရင် အနောက်သွောပနဲ့ ရရှားဟာ အလုပ်သမား လူတန်းစား လုပ်ရှားမှု အခြေအနေချင်း မတူညီကြပါဘူး။ ဒါကို မမြင်ရင် အလွန်အနွှေရာယ် ရှိပါတယ်။ တခြားတဖက်ကကြည့်ရင် ရရှားနှင့်အရင်က တော်လှုန်ရေး ပါတီတွေနဲ့ ရရှားဆိုရှယ်ဖိမ့်ကရေစီရဲ့ပါတီလည်း အများကြီးကွာခြားပါတယ်။ ဒါကကြည့်တဲ့ တော်လှုန်ရေးနည်းနာတွေအကြောင်း၊ သမိုင်းက လျှို့ဝှက်အဖွဲ့ အစည်းတွေအကြောင်း လေ့လာပို့ လုံအောင်တယ်။ (ဒါကဲ့ လုံးဝလက်ခံတယ်) ဆိုပေမယ့် ဝေဖော်ပိုင်းခြားမှရှိရှိ လေ့လာရမယ်။ လေ့လာပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ပိုင်အဖွဲ့ အစည်းတရပ်ကို အမှန့်ကောင်းကင်း တည်ဆောက်ကြရပါမယ်။

၁၃၈

ဒီလုပ်နည်းတာဝန်မျိုးကို တစ်ပြုရမှာ အခိုက်မေးနှစ်း၊ ၂ ခု အတော်
ထင်ရှုံးစွာ ထွက်ပေါ်လာပါတယ်။ (၁) ဒေသတွေက ဆိုရှုယ်ဒီဂုဏ်ရေး
အင်အားလွှာ လုံးဝလွတ်လပ်စွာ လှုပ်ရှုံးနိုင်ပို့လှုတယ်ဆိုတဲ့ အချက်နဲ့ –
တသားတည်းသောပါတီ။ ဆိုလိုတာက ပုံပို့တရာတည်းက ချုပ်ကိုတော်းတဲ့
ပါတီတရုပ် တည်ထော်ဖို့ လိုအပ်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်တို့ကို ဘယ်လို့ ပေါ်
ပေါ်ပေးမလဲ။ ဆိုရှုယ်ဒီဂုဏ်ရေးပါတီဟာ သူ့ရဲ့အင်အားများကို တက်မျှပြုပြီး
တွေ့မှု မတုတဲ့ကာလေ မတုတဲ့ အသွင်အပြင်တွေ့နဲ့ ပြင်ပေါ်နေတဲ့ အလုပ်သားဟာ
လူတန်းစား အလိုအလေသာကို လှုပ်ရှုံးမှုတောက်တော် ပြည့်တော်းရရှိနေတာပါ။
ပါတီရဲ့ လှုပ်ရှုံးမှုမှန်သမျှကို ဒေသအသီးသီးရှိ ဆိုရှုယ်ဒီဂုဏ်ရေးအဖွဲ့အစည်း
များရဲ့ လှုပ်ရှုံးမှုအပေါ်မှာ အခြေခံထားပါတယ်။ ဒေသအဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့
လှုပ်ရှုံးမှုဟာ တသီးတသနနဲ့ ကွဲနေတဲ့ “အပျော်တမ်းသမား” များရဲ့ လှုပ်ရှုံးမှု
ပြင်နေမယ်ဆိုရင် တကယ်တမ်းမညှုံမတာ ပြောရရင် ဒါဟာ ဆိုရှုယ်ဒီဂုဏ်ရေး
လှုပ်ရှုံးမှုလို့ ပြောလို့မပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ဒါဟာ ဖွံ့ဖြိုးလှုတော်းစား
တိုက်ပွဲကို စည်းရုံးစွဲတိုးပေးတာ၊ ဒေါင်းဆောင်တာ မဟုတ်လိုပါပဲ။ (၂)
ဆိုရှုယ်ဒီဂုဏ်ရေးအင်အားစွဲတွေဟာ နိုင်ငံရေးလွတ်လပ်မှုရေး တိုက်ပွဲပောင်းလဲ
အခိုက်တိုးတည်တဲ့ တော်လှုန်ရေးပါတီတရုပ် ထုတေသနတို့ ပြုးစားရမယ်ဆိုတဲ့
အချက်နဲ့ ဆိုရှုယ်ဒီဂုဏ်ရေးပါတီက နိုင်ငံရေးလုပ်ကြံမှုတွေအတွက် စဉ်းရုံး
လုပ်ဆောင်တာကို ပြုတိပြုတိသားသား ဆန့်ကျင်တယ်။ အလုပ်သမားတွေကို
“ကတော်တွေ တူးထားစွဲ” လုံးဆောင်တာကို အလေးအနာက် ဆန့်ကျင်တယ်။
(ဒါကို P.B. Axelrod ကလေးဟာ မှန်ကန်စွာ ထောက်ပြုခဲ့တယ်။) ခြို့ပြောရရင်
အစိုးရအာပေါ် ထုံးစစ်ဆင်တို့ကိုချေရေး ဟိုပို့ပေး “စီမံကိန်း” ဆိုတာတွေကို
တော်လှုန်ရေးသမားတစ်ကဲ ရေးခွဲပြီး အလုပ်သမားတွေကို အကောင်အထည်
ဖော်ဆိုင်တာမျိုးကို အလေးအနာက် ဆန့်ကျင်တယ်ဆိုတဲ့ အချက်တွေကို ဘယ်လို့
ပေါင်းစပ်မလဲ။

အဲဒီမေးခွန်းတွေအတွက် သဘောတရားရေးအာရ အဖြောက်
ရှုရှားဆိုရပ်ဒီမိကရေစိတ်ဒေသ ပေးထားပြီးဖြစ်တယ်ဆိုတာ မှုပုယံကြည်ပါတယ်။
“ကျွန်တော်တို့ရဲ့လုပ်ငန်းစဉ်” ဆောင်းပါတယ် ပြောခဲ့ပြီးပါ။ ထပ်မပြောလို
တော့ပါ။ အခါးဘာက ဒီမေးခွန်းတွေအတွက် လက်တွေ့၊ အခိုင်အမာရေးအာရ
အဖြောက် ရှာ့ကြဖို့။ တိုးတယောက်ချင်း၊ အင်အားစုတစ်ချင်းက လုပ်လို့မပါ။
ဆိုယ်ဒီမိကရေစိ အင်အားစုတရပ်ငါး စဉ်းစုံစွာမျှတို့ရဲ့ ရာဇဗုံသာ ဒီအဖြောက်
ရှုံးမှုပါ။ လောလောဆယ် အလျင်အလျော့ဗုံး လုပ်မှုဘာက ဒီမေးခွန်းတွေရဲ့
လက်တွေ့ အဖြောက် ရှာ့ကြဖို့ပဲ။ ဒီအတွက်ရည်ရွယ်ပြီး ပုံမှန်ထုတ်ဝေမယ့် ပါတ်
အာဘောသတင်းစာတစောင် လတ်တလောထူးထောင်ကြရမယ်။ ဒီသတင်းစာ

အောင်ပါန္တ

ဟာ ဒေသအသီးသီးက အစုတွေ့နဲ့ နှီးနှီးကပ်ကပ် ဆက်သွယ်မှုရှိနေရမယ်။ လာမယ့်ကာလာခုလုံးမှာ ဆိုရှယ်ဖို့ဂျော်လျှော့ လူပို့ရှာမှုအားလုံးဟာ ဒီ (သတင်းစာထူထောင်ရေး) ရည်မှန်းချက်ကို ဒီးတည်ထားသင့်ပါတယ်။ ဒီလိုသတင်းစာ မရှိရင် ဒေသအသီးသီး လုပ်ငန်းတွေဟာ ‘အပျော်တမ်းဆန်’ ပြီး ကျိုးမြောင်းနေးမှာပဲ။ တည်ထောင်မယ်ပါတော် ဘယ်လိုပါတိဖြစ်ရမလဲ ဆိုတာ သတင်းစာတောင်လဲမှာ စုစုပေါင်းရှေ့ပြန်ဟပ်ဆွေးနွေးထားတာ မရှိရင်၊ အဲဒီပါတိ တည်ထောင်ရေးဆိုတာ အနည်းနဲ့အများ ဗလာစကားသာ ဖြစ်နေ ပါလိမ့်မယ်။ စီးပွားရေးတိုက်ပွဲတွေဟာ တပြည်လုံး ပဟိုသတင်းစာတောင်က စုစုပေါင်းပေးထားတာမရှိရင် ရရှားပွဲသိုးမဲ့လူတန်းရဲ့ လုတန်းစား တိုက်ပွဲ ဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပါတော် တရာ်လုံးအရေနဲ့ ပေါ်လစီပြုသေနာ အားလုံးမှာ ကြော်သာချက်တွေ မပေါ်နိုင်ရင်၊ နိုင်ငံရေးတိုက်ပွဲတရာ်ရှုကို ဆင်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ တော်လုန်ရေးအင်အားတော်ကို စည်လုံးစုစုပေါင်း၊ စည်းကမ်းတကျ ဖြစ်အောင် လုပ်ဖို့နဲ့ တော်လုန်ရေးနည်းပရှိယာယ်တွေ ဖော်ထုတ်ပွဲဆိုတာလည်း ဖြုပြသေနာတော်ကို တပြည်လုံးပဟို သတင်းစာတောင်မှာ ဆွေးနွေးစွဲ လိုတယ်။ ကိစ္စအဝေ ပြောရင်းရာများ လိုက်နာရမယ့် စည်းကမ်းတွေ၊ ပြောရင်းတဲ့ပုံစံတွေကို စုပေါင်းသတ်မှတ်ထားဖို့ လိုတယ်။ ပဟိုသတင်းစာကတောင့် တပါတီလုံး အပေါ်မှာ ပါတီဝင်တိုင်းက ဘယ်လိုတာဝန်ယူရမယ်ဆိုတာ သတ်မှတ်ထားဖို့ လိုတယ်။

ရှုရှိယဉ် ပါတီအင်အား၊ (စာပေအင်အား၊ စည်းလုံးရေးစွမ်းအား၊ ရပ်ဝါယွေအင်အားစား) အားလုံးကို စုစုပေါင်းအသုံးပြုကာ ပုံစံတုတ္ထလုံးအတွက် အာဘော်သတင်းစာကို တည်ထောင်ပြီး မှန်ကန်စွာစီမံလည်းပတ်ရေး အာကြောင်း ကို ပြောဆိုတဲ့အခါမှာ တွေားလှပ်ရှားမှ သဏ္ဌာန်တွောကို နောက်တန်းဂိုလ်ထားဖို့ ဆုတ္တာအတွေး နည်းနည်းမှ မရှိပါဘူး။ ဥပမာ ဒေသအသီးသီးမှာ လျှော့ဆောင်ရေး လုပ်တာ၊ ဆန္ဒပြေတာ၊ သပိတ်ရောက်တာ၊ သူလျှို့တွောက် ဖော်ထုတ်အပြစ် ပေးတာ၊ ဓနရှင်လုတန်းစားနဲ့ အစိုးရကိုယ်စားလှယ်တွောက် ဆန်းကျင့်ပို့ဆောင်တာ၊ သပိတ်တိုက်ပွဲဆုတ္တာစတဲ့ တွေားလှပ်ရှားမှသဏ္ဌာန်အားလုံး အပေါ်မှာ အခြေခံတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒါတွောက် ပါတီတရာ်လုံးရဲ့အာဘော် သတင်းစာကနေ စုစုပေါင်းစုစုပေါင်းမှာ စည်းလုံးမပေးရင် ဒီတော်လုန်ရေးတိုက်ပွဲသဏ္ဌာန်တွေရဲ့ အရေးပါမဲ ၃၀% ဟာ ဆုံးသွားပါလိမ့်မယ်။ ဒီတိုက်ပွဲတွေကတောင့် ပါတီရဲ့ အတွေ့အကြွေး၊ အစဉ်အလာတွေ၊ ခြေလှမ်းတွေ ပေါ်ပေါက်လာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပါတီသတင်းစာဟာ ဒီလှပ်ရှားမှတွေရဲ့ ယျို့ပြုင်ဘက်မဟုတ်တဲ့ အပြင် ဒီလှပ်ရှားမှတွေကို တိုးချွဲဖို့၊ သို့ပဲသည်းခိုင်မာရမဲ့၊ စနစ်တကျဖြစ်စေဖို့၊ အများကြီး အထောက်အကျပြုပါလိမ့်မယ်။

နှစ်

ရှားဒီမိုကရေစိပါတီရဲအခြေအနေဟာ တမြားဥရောပနိုင်တွေက
ဆိုရယ်ဒီမိုကရေစိပါတီတွေနဲ့လည်းမတူ၊ ရှားတော်လှန်ရေးပါတီ
ဟောင်းတွေနဲ့လည်း မတူဘာကြောင့် အင်အား အားလုံးစစည်းပြီး ပါတီ
သတင်းစာတောင် တည်ထောင်ကာ ပုံမှန်ထုတ်ဝေဖြန့်ချိနိုင်အောင် လုပ်ကြုံ
လိုအပ်နေတာပါ။ ရာမဏီ၊ ပြင်သစ်စုံ နှင့်တွေက အလုပ်သမားတွေမှာ
သူတို့ရဲ့လုပ်ရှားမှတော်ကို အများသိအောင် ဖော်ထုတ်ဖို့၊ လုပ်ရှားမှတော်ကို
စနစ်တကျဖြစ်အောင်လုပ်ဖို့ သတင်းစာတွေအပြင် တမြားနည်းနာတွေ
အများကြီး ရှိကြပါတယ်။ ဥပမာ ပါလီမန်စဲ ပါဝင်လုပ်ရှားရှိ၊ ရွှေးကောက်ပွဲ
ရှိုးဆော်များ၊ တရားဝင်အစည်းအဝေးများ၊ (မြို့ပြကျေးလက်) ဒေသ လူထု
အသင်းအာဇားများမှာ ပါဝင်မှု၊ (လုပ်ငန်းကြီး၊ လုပ်ငန်းသေး) သမဂ္ဂများ တရားဝင်
ထူထောင်မှ စတာစတာတွေ ရှိကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ ဒါတွေ
အားလုံး (ဟုတ်ပါတယ် ဒါတွေအားလုံး) နေရာမှာ (ကျွန်တော်တို့ နှင့်ရေး
လွတ်လပ်စွာ လုပ်ရှားခွင့် မရမချင်း) တော်လှန်ရေးသတင်းစာတောင်နဲ့
အစားထိုး လုပ်ဆောင်ကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုသတင်းစာ မရှိရင် အလုပ်သမား
လူတန်းစားလျှပ်ရှားမှ တခုပဲးကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စည်းရုံးဖို့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။
ကျွန်တော်တို့ဟာ လျှို့ဝှက်လပ်ကြမှတော်ကို ယဉ်ကြည်ပါဘူး။ အစိုးရကို
ဖျက်ဆီးဖို့၊ တုံးချင်း တော်လှန်ရေးဆန်ဆင် စွဲနဲ့စားလုပ်ကြတာကိုလည်း
ဆန့်ကျင်ပါတယ်။ ရာမန်ဆိုရယ်ဒီမိုကရေစိပါတီရဲ ရင့်ကျက်တဲ့ ပါတီဝင်ကြီး
လစ်ဦးသာက်ရဲ့စကားတော်ကို ကျွန်တော်တို့ လုပ်ရှားမှတော်အတွက် သတိပေး
ဆောင်ပုံးအဖြစ် ယူဆပါ။ “လေ့လာပါ။ အသိ/ဝါဒ ဖြန့်ချုပ်ရေး လုပ်ပါ။ စည်းရုံး
ပါ” ဒါတွေလုပ်ဖို့ ဆုံးချက်ကတော့ ပါတီအောင် သတင်းစာပဲ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။
ဖြစ်ရပါမယ်။

လိန် (၁၈၉၉)

အမြန်ရှင်းရန်လိုသောပြဿနာတရ

အမြန်ရှင်းရန်လိုသောပြဿနာတရ
(လိန် ၁၈၉၉)

ကျွန်တော်တိအတော် လတ်တလောလုပ်ရမယ့် အလုပ်က ပါတီ အာဘောသတင်းစာတော် ထူထောင်ဖို့ ပြစ်တယ်။ သတင်းစာကို ပုံမှန် ထဲတော်ပြန်ခို့ပြစ်တယ် ဆိုတဲ့အကြောင်း ယခင်ဆောင်းပါးမှာ ကျွန်တော်တိ ပြောဆုံးပါတယ်။ နောက်ပို့ ဒါပြစ်နိုင်မလား၊ ဘယ်အကြောအနေမှာ ဖြစ်နိုင်မလဲဆိုတဲ့ ပြဿနာကိုလည်း တစ်ပြားတယ်။ အခု ဒီပြဿနာရဲ့ ပုံအရေးကြီးတဲ့ဘက်များကို သုံးသပ်ပါမယ်။

ဒီရည်ရွယ်ချက် အထေမြာကိုဖို့ဆိုရင် ဒေသဆိုင်ရာ လုပ်ရှားမှုတွေ သွက်လက်နေရို့ ပထမဆုံးလိုလိုမယ်ဆိုတဲ့ စောဒက အစ်ကတကိုကြည့်မယ် ထင်ပါတယ်။ ဒီစောဒကကို အကျိုးအပြန်ပြောနေတဲ့တိုင်အောင် ဒါဟာ မှားယွေးတယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ ပြောပါတယ်။ ပါတီအာဘောသတင်းစာထောင်ဖို့ ထိုမှတဆင့် ပါတ်ပောင်ကိုယ်ကို ထူထောင်ဖို့ သတင်းစာနဲ့ပါတီကို အခြေခံခိုင်မာ အောင်လုပ်ဖို့ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ချက်ချင်းလည်း စလုပ်ကြရမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ဒီခြေလှမ်းဂိုလ်မျိုးဖို့ အခရာကျုပ့္မာ့ အချက်အလက်တွေ ရှိနေပြီးပဲ။ ကြည့်ပါ။ ဒေသချင်း ပါတ်လုပ်ငန်းတွေ လုပ်ဆောင်နေကြပြီးပဲ။ အမြစ်တွယ်နေတာလည်း အထင်အရှားပဲ။ အစုံးရပုလိပ်က တိုက်ခုက်တာ စိပ်စပ်လာနေတဲ့ကြားက လုပ်ငန်းတွေဟာ ခက္ကတာလောက်သာ ရပ်ဆိုင်းသားတာပဲ။ ဆုံးရုံးအင်အားတွေ နေရာမှာ အင်အားသစ်တွေ အမြန်အစားထုံး ဝင်လာနေကြတာပဲ။ နောက်ပြီး ပါတီမှာ သတင်းစာထုတ်ဖို့ အရင်အမြစ်တွေ၊ စာပေအင်အားစုတွေ၊ ပြည်ပမှာ သာမက ပြည်တွင်းမှာပါ ရှိနေပါတယ်။ ဒါကြောင့် ပြဿနာက လုပ်လက်စ အလုပ်တွေကို “အပျော်တမ်းဆန်စန်” ဆက်လုပ်နေကြမလား။ ဒါမှမဟုတ် ဒီအလုပ်တွေကို တသားတည်းသော ပါတီရဲ့ လုပ်ငန်းအတင်း စုစည်းပေးပြီး အားလုံးကို ပါတီအာဘောသတင်းစာမှာ ရောင်ပြန်ဟပ် ဖော်ပြတာ လုပ်မလား ဆိုတဲ့အချက် ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တိလုပ်ရှားမှုအတော် အမြန်ဆုံးပြောရှင်းရမယ့် ပြဿနာကို ပြောပါမယ်။ တိုတို့ပြောရရင် စည်းရုံးဖွဲ့စည်းမှုပြဿနာပဲ။ တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်း၊ တော်လှန်ရေးစည်းကမ်းတွေကို ကောင်းအောင် လုပ်ဖို့၊ မြေအောက်နည်းနာတွေကို ကောင်းမွန်အောင်လုပ်ဖို့၊ လုံးဝလိုအပ်

۲۹۸

ပါတယ်။ ဒုပ္ပုံပုံလင်းလင်း ဝန်ခံရရင် ဒီကိစ္စတွေမှာ ကျွန်တော်ဟာ ရရှိသူ့ပါတီ ဟောင်းများတို့ မိအောင်မလိုက်နိုင်သေးပါဘူး။ မိအောင်၊ ကျော်တက်နိုင်အောင် အစွမ်းကုန်ကြီးတဲ့ ကြရပါမယ်။ အဲဖွဲ့အစည်းအရည်အသွေး မမြင်ဘဲနဲ့ အလုပ် သမားလုပ်တန်းတဲ့ လုပ်ရှိသူများမှ တိုးတက်ရေးဟာ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဒါယူတဲ့စွာအဆုံး ပြောတာပါ။ အထူးသဖြင့် သတင်းတာတရာ်ကို ပုံမှန်ရှိဆောင်လည်ပတ်ထားတဲ့ တက်ကြတဲ့ပါတီတရာ် ထူးဆောင်ရေး မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဒါကတဖက်။ အခြားတဖက်မှာ ဆိုရင် လက်ရှိပါတီပြောနများ၊ (လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ၊ အစုများ၊ သတင်းစာများ) စည်းရုံးပုံစံည်းမှပြုသာနာတွေကို ပိုမိုဂုဏ်ကြရမယ်။ အသေအသီးသီး အစုများ ကို စည်းရုံးရေးကိုနဲ့ပတ်သက်ပြီး တို့အားပေးကြရမယ်။

အေသာသီးသီးမှာ အပျော်တမ်းဆန်စွဲတွေလုပ်ရင် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး
ဆက်သွယ်မှုတွေ အလွန်အကျိုးများသားတာချဉ်းပါပဲ။ လေ့လာရေးအာရုံ
လုပ်ဟန်တွေ ဖြစ်သွားတာချဉ်းပါ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ လေ့လာရေးအာဇာခင်
ကနေ ဤဗျားထူးလာကြတာပါ။ ဒီအခါးလာ လက်ရှိကျွန်တော်တို့လုပ်နေးတွေ
အဖို့ အတော့ဘို့ကျွန်းမြောင်းလာနေပြီ။ ဒီအခါးလုပ်ရင်းကနေ အင်အားဝါတွေ
အလွန်အကျိုးမြှင့်စီးပွားရေးတော်ပါတယ်။ အင်အားတွေကို တာသား
တည်း၊ တွေ့ခွဲည်းသောပါတီ အဖြစ်ထိ၍ စုစုပေါင်းလိုက်မှသာ အလုပ်တာဝန်ခဲ့
လုပ်ဆောင်ရေး၊ အင်အားသွေ့တော်ကို အတိအကျိုးလိုက်နာလုပ်ကိုင်နဲ့
မှာပါ။ ဒီလို လုပ်ကိုင်နိုင်မှလည်း ဆုံးရှုံးမှတွေကို လျှော့ပိုင်နိုင်မှာပါ။ ဒါမှလည်း
သက်ပြီးဆုံးရွှေ့ ဖိန်ပူနဲ့ အရေးများရောရာ ဖမ်းဆီးမှတွေကို ရင်ဆိုင်နိုင်တဲ့
အမာခံအင်အားကို အတတ်နိုင်ဆုံး ဆိုင်မှာအောင် တည်ဆောက်နိုင်မှာပါ။
ကျွန်တော်တို့လို ရရှားမှာ “ယူရှိ” လောကထဲ လျှော့နေရတဲ့ ဆိုရှယ်လည်အာရုံ
သေးသေးလေးတွေ ရင်ဆိုင်နေရတာက ဆိုရှယ်လိနဲ့ ဖိမ့်ကရေးစီးကို ချေမှန်းစီ
အစွမ်းကုန်ကြိုးစားအင်တဲ့ အင်အားအကြိုးဆုံး ဓာတ်အားကြိုး ပြုတဲ့
တယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီဖိန်းရေးယဉ်ရားကို နောက်ဆုံးမှာ ချေမှန်းပစ်နိုင်
လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော်တို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ ဘာလိုလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့
လွှဲအဖွဲ့အစည်းမှာ ယောဘယ့်ပုံမှန်ကျပြီး ဖွံ့ဖြိုးနေတဲ့လုပ်မှန်ရင် ဒီဖိမ့်ကရေးစီးစနစ်နဲ့
ဆိုရှယ်လည်စနစ်ကို ကြိုးကြတာ ဖြစ်လိုပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အစိုးရှုံးကို စနစ်တာကျ
တိုက်ပဲဆင်ဖို့ဆိုရင် တော်လုန်ရေးအပဲ့အစည်း၊ စည်းကောင်နဲ့ မြေအောက်
လုပ်နေးနှင့်ပုံစံယောယ်တွေကို အကောင်းမွန်ဆုံးဖြစ်အောင် ပြုတော်ကြပါမယ်။
ပါတီဝင်တွဲချင်း၊ ပါတီဝင်အာဇာဖွဲ့ တစုရုပ်းဟာ အချို့ချိုးသော ပါတီလုပ်နဲ့
တွေ့ကိုယ်စီစွေပေါ်ပြီး အထူးသီးသန်း လုပ်နေကြပါမယ်။ တချို့က ဘာရွက်
စာတမ်း၊ မူးသူးတဲ့လုပ်နေး၊ တချို့က နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ပြီး စာစောင်တွေ
ပိုတဲ့လုပ်နေး၊ တချို့က ရရှားပြည့်တွင်း စာစောင်ဖြစ်ပေါ့လုပ်နေး၊ တချို့က

အဆင့်ပါမစ္စ

နို့ကြီးတွေမှာ စာစောင်ပြန့်ဝေတဲ့လုပ်ငန်း၊ တရာ့က လျှို့ဝှက်အစည်းအဝေး နေရာတွေ စီစဉ်ပေးတဲ့လုပ်ငန်း၊ တရာ့က ရန်ပုံငွေ စုဆောင်းတဲ့လုပ်ငန်း၊ တရာ့က သတင်းတွေ၊ တူပုံရှားမှုအချက်အလက်တွေ ပုံးပေးတဲ့လုပ်ငန်း၊ တရာ့က အဆက် အသွယ် ပြတ်မသားအောင် ထိန်းသိမ်းတဲ့လုပ်ငန်း၊ စတဲ့စတဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို ခွဲဝေလုပ်နေကြရပါမယ်။ ခါတိုင်းလုပ်နေကျ လေ့လာရေးအစုတော်က အလုပ် တွေ လုပ်တာနဲ့စာရင် အခုလို အလုပ်တာဝန်ခွဲဝေပြီး၊ သီးသန့်လုပ်တာမျိုးဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အများကြီးထိန်းချုပ်ဖို့ လိုတယ်။ သေးသေးမှားမှား လူဘူမှမြင်တဲ့ နေ့စဉ်အလုပ်ကလေးတွေကို အာရုံစိုက်နိုင်ပြီ၊ အများကြီးလိုတယ်။ တကယ့် သူရဲကောင်းပါဒရှိဖို့ အများကြီးလိုတယ်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ရရှားဆိုရှင်းလစ်တွေရဲ့ ရရှားအလုပ်သမားလူတာန်းစား မှာ သူရဲကောင်းပါသတဲ့ အရရည်အသွေးတွေ ရှိတယ်ဆိုတာ ပြဿံပြီးပါပြီ။ ဒါကြောင့် သာမန်အားဖြင့် ပြောရရင် လူမလုံလောက်ဘူးဆုံးရင် ညည်းညာနေတာ ဟာ မကောင်းပါဘူး။ အလုပ်သမားလုပ်ယောက်တွေမှာ ဒီမိုကရေစိန့် ဆိုရှုယ်လစ်ရေး အတွက် ပြင်းထန်တဲ့၊ မထိန်းချုပ်နိုင်တဲ့ တက်ကြော်တွေရှိနေတာ တွေ့နိုင်တယ်။ ထောင်ထဲမှာ လူတွေအများကြီးပဲပါ။ ပြည်နှင့်ကိုနဲ့ နိုင်ငံခြားရောက်နေရ သူတွေလည်း အများကြီးပဲဆိုပေမယ့် ပညာတတ်တွေဟာ အလုပ်သမားတွေကို ကူညီဖို့ အဆက်မပြတ် ရောက်လာနေတုန်းပဲ။ ဒီအင်အားသစ်တွေကြားမှာ စည်းကမ်းတင်းကျပ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတရပ်ရှိပြီး၊ လိုတယ်ဆိုတဲ့ စဉ်းစားမျှမျှး အကျယ်အပြန်ရုလာအောင် လုပ်နှင့်ရင် ပုံနှုန်းထိန်းပေါ်ပြန်ချိမယ့် ပါဟိုသတင်းစာ တစောင်ထောင့်ဖို့ စီမံကိန်းဆိုတာ အိပ်မက်မျ မဟုတ်တော့ပါ။ ဒီစီမံကိန်း ဖြစ်မြောက်ဖို့ ရှိရမယ်လိုအပ်ချက်တစုရို့ ကြည့်ရှုအောင်။ သတင်းစာအတွက် သတင်းတွေနဲ့ တာများကိန်ကြမ်း အချက်အလက်တွေ နေရာတကာက ပုံမှန် ပေးပို့နေဖို့ လိုတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပါ။ ကျွန်ုတ်တို့နဲ့ တော်လှန်ရေးလူပုံရှားမှု မြန်မြန်ပေါ်လာတဲ့အော်တိုင်း၊ သတင်းစာထုတ်ရေးဟာ ဖြစ်နိုင်တယ်။ နှင့်ခြားကနေ ထုတ်ဝေတဲ့ စာစောင်တွေအတွက်တော်င် ဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတာ သမိုင်းက သက်သေပြုခြုံပါ မဟုတ်ပါလား။ အသေအသေသီးသီးမှာ အလုပ်လုပ်နေကြတဲ့ ဆိုရှုယ် ဒီမိုကရေစိ အင်အားများအနေ့နဲ့ ပါတီသတင်းစာကို သူတို့ကိုယ်ပိုင် သတင်းစာ အဖြစ် ယူဆလာကြကာ သတင်းစာနဲ့ ပုံမှန်အဆက်အသွယ် ထိန်းသိမ်းထေားရေး၊ သူတို့ပြုသောများကို သတင်းစာထဲမှာ ရောင်ပြန်ဟပ်နေစေရေးတို့ကို သူတို့၏ အမိုကလုပ်ငန်းအဖြစ် သဘောထားလာကြမယ်ဆိုရင် လူပုံရှားမှုသတင်းအချက် အလက် အပြည့်အစုံကို သတင်းစာဆီအရောက် ပုံးပုံးဟာ ဖြစ်ကိုဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဓမ္မတာပဲ လျှို့ဝှက်ရေးစည်းကမ်းနည်းလမ်းတွေအတိုင်း လိုက်နာလုပ်ဖို့တော့ လိုတာပေါ့။ ဒါတွေကလည်း သိမ်းမရှုပ်လှပါဘူး။ တခြားလိုအပ်ချက်ဖြစ်တဲ့

ဘီန်

သတင်းစာကို ရှူးရှုံးနိုင်ငံဒေသအားလုံးသို့ ပုံမှန်အရောက် ဖြန့်ဝေရေးဆိုတဲ့ အချက်ကတော့ လုပ်နေဖို့ ခက်ပါတယ်။ သတင်းစာတွေကို လူထုတရှင်လုံးဆီ အရောက်ပို့ရေးကို အခါလောက် အလေးမထားခဲ့တဲ့ ဟိုတုန်းက ရှူးရှုံးတော်လှန်ရေးလုပ်ရှားမှ ကာလတွေထက် လုပ်ရပို့ခက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆိုရယ် ဒီမိကရေးစီးပါး သတင်းစာများ ထုတ်ဝေခြင်း ရည်ရွယ်ချက်အရကြည့်ရင် ဖြော်ပြန် ဝေရေးကွန်ဟာ သိပ်မခက်ပြန်ပါဘူး။ ဒီသတင်းစာကို ပုံမှန်ကျကျ၊ စောင်ရေးများများ ဂို့ပေးရမယ့် အခိုက်နေရာတွေက အချက်အချာ စက်မှုစံနယ်မြေတွေ၊ စက်မြို့ရှားတွေ၊ မြို့ပြေစက်ရုံရပ်ကွက်တွေထက် နေရာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုနေရာ မျိုးတွေမှာ နေကြတဲ့လူ အားလုံးလိုလိုဟာ အလုပ်သမားတွေချည်ပါ။ တကယ့်လက်တွေမှာ ဒီလိုနေရာမျိုးမှာ အလုပ်သမားက အခြေအနေကို ထိန်းချုပ်တားတာပါ။ အလုပ်သမားမှာ ပုလိပ်ကိုလျှော့ဖြားတဲ့ နည်းနာတွေ အများကြီးရှုပါတယ်။ အနီးအနား စက်ရုံအပ်စုတွေနဲ့ ဆက်ဆံရာမှာ မိမိတုံးကိုယ်စီ အထူးစိန်းတဲ့ လူပုံရှားမှုကလေးတွေအပေါ် မူတည်ဆက်ဆံကြပါတယ်။ ဘဂ္ဂိုလ် - ဗိုလ်ချုပ် ရှားမက္ခာမှာ ဆိုရယ်လစ်နှုပ်ကွပ်ရေး အထူးဥပဒေကျင့်သုံးစဉ်ကာလက ရှားမန်ပုလိပ်တွေ လုပ်ပုံကိုင်ပုံဟာ ရှူးရှုံးမှုလိပ်တွေထက် မည့်ပဲ့ဘူး။ သာချင်တော် သာပါပေါ်မြှုပ်နည်းမယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီတုန်းက ရှားမန်အလုပ်သမားတွေဟာ သူတို့၏ စည်းရုံးစည်းမှ စည်းကမ်းရှုံးမှတ်စွာ အားကိုပြီး တရားမဝင် အေပတ်စဉ် သတင်းစာတောင်ကို နယ်စပ်ပိတ်ဆိုမှုကို ဖြတ်ကျော်ပုံးမှန်သယ်ပို့ကာ သတင်းစာများယူယူတွေဆီ အရောက်ပို့ပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် အနီးရ ဝန်ကြီးတွေကတော် ဆိုရယ်ဒီမိကရေးစီးတို့ကို ("အနီးရောင်စာတို့ကို") ကို အားမကျော် မနေနိုင်ခဲ့ပါဘူး။ ကျိုးတော်တို့ဆီမှာတော့ ဒီလောက်ထိ ပြောင်မြောက်ထိ မရည်မှန်းဘူးပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျိုးတော်တို့ ဒီဦးတည်ချက်အတိုင်း အားထုတ်လုပ်ကြမယ်ဆိုရင် ပါတီသတင်းစာကိုပဲ အနည်းဆုံးတန်စုံ ၁၂၂၅ တွေနှင့်ပြီး လူပုံရှားမှုအချက်အချာနေရာ အားလုံးမှာ ရှိနေကြတဲ့ ဆိုရယ်လစီ ဝါဒ လုံလားသူ အလုပ်သမားအစုအားလုံးဆီ ပုံမှန်အရောက် ပို့နိုင်မှာ သေချာပါတယ်။

လုပ်ငန်းတာဝန်စွဲပေါ်ပြီး သီးသန်းစီးလုပ်ထိုကိစ္စ ပြန်ဆွေးနွေးရမယ်ဆိုရင် ဒီလို မလုပ်နိုင်သေးတာဟာ တပိုင်းက “အပျော်တမ်းဆန်” တဲ့ အလုပ်တွေပဲ များနေတာကြောင့်အပ်ပဲ နေက်တပိုင်းက ကျိုးတော်တို့ ဆိုရယ်ဒီမိကရေးစီးပါ သတင်းစာတွေအနေနဲ့ စည်းရုံးရေး ပြဿနာတွေအပေါ် အလေးထားမှာ သိပ်ကို နည်းပါးတာကြောင့်ပါပဲ။

တစောင်တည်းသော ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ပါတီသတင်းစာ ထောင်နိုင်မှ သာ တော်လှန်ရေးလူပုံရှားမှုအတွင်း ကျော်နယ်ပိတ်တခုက အလုပ်သမား

အောင်ပါစ္စ

ကို သူဟာ ‘ဘဝတု’ တွေနဲ့အတူ ချီတက်နေပါကလား ဆိုတဲ့အသိ၊ သူရဲ့အလုပ်ဟာ ပါတီအတေက် တိုက်ရိုက်အရေးကြံးပါကလား ဆိုတဲ့အသိ၊ ရှုရားပစ္စည်းမဲ့လူတန်းစားနဲ့ ပြည့်သွေလူထဲရဲ့ အဆိုပါးဆုံးရန်သူ သက္ကားဆုံးပိုင်အစိုးရရဲ့ လည်ပင်းကို စုံပဲယူ ကြံးကွေးထဲမှာ သူဟာ ဂုဏ်းဆက်ကလေးတွေပါလားဆိုတဲ့ အသိကို ဖော်နှင့်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမှာသာ တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းတွေကို ထောင့်စွဲအောင် လုအန္တုးငယ်မျှနဲ့ လုပ်နိုင်ရုံးသာမက လက်ရှိလှပ်ရှုံးမှု တွေထက် တရာ့အစိတ်အပိုး အတော်များများကို တရားဝင်ဘောင်ထဲ သွေးနှင့် မယ်အခွင့်အရေး ပေါ်လာနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လှပ်ရှားမှုကို တရားဝင်ဖြစ်အောင် လုပ်တဲ့ကိစ္စကို ဟိုးစောစောပိုင်းကတည်းက ဂျာမန်ဆုံးရယ်ဖိမ့်ကရက်တွေရဲ့ အမိကရာနယ်ဖြစ်တဲ့ “ရှုံး” ရှာနယ်မှာ ရရှားဆုံးရယ်လစ်တွေအတွက် ဦးတည်ပြီး အကြံပေးခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါဟာ သေသေချာချာ စဉ်းစားသင့်တဲ့ကိစ္စပါ။ ဤတွေမှာ အသေးစိတ်လောရေး အစုထဲမှာ လုပ်ခဲ့သူ အားလုံးနှဲ့ပါး အလွယ်တကူ မှတ်မီးနေပါဝါမိမ့်မယ်။ လေ့လာရေးအစုတွေ လက်တွေ့လုပ်ကိုင်ရတဲ့ ကိစ္စ အမျိုးမျိုးတွေထဲမှာ တရာ့က တရားဝင်ကိစ္စတွေပါ။ (ဥပမာ အလုပ်သမားတွေရဲ့ ဘဝအခြေအနေဆိုင်ရာ အချက်အလက်စွေးတဲ့ကိစ္စ၊ ပြဿနာ အတော် များများသိမ့် တရားဝင်စာအုပ်စာပေတွေ လေ့လာတဲ့ကိစ္စ တရာ့သော နိုင်ငံခြား စာအုပ်မျိုးတွေကို ကိုကာသုံးသပ်တဲ့ကိစ္စ၊ တရာ့သော အဆက်အသွယ်မျိုး များကို မပြတ်အောင် ထိန်းစားတဲ့ကိစ္စ၊ အလုပ်သမားတွေကို အထွေထွေ ပညာရေး သင်ကြားရာမှာ စက်ရုံပေးလေ့လာရာမှာ ကျေးဇူးတဲ့ကိစ္စ စတာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။) ဒီကိစ္စမျိုးတွေကို လုတေသနကိုပါ သီးသန်းလုပ်ငန်းထားခိုင်းအားဖြင့် ကျိန်တော်တဲ့ တော်လှန်ရေးတွေဖဲ့စွဲ၊ ‘ပစ်ခတ်ရေးစစ်မျက်နှာ’ ကို ‘ပစ်ခတ် မီးအား’ မလျော့ပါးစော် လူအင်အားလျော့ချုပ် ရတာပေါ့။ ဒီနည်းနဲ့ အရန် တပ်အင်အားကို တို့ခဲ့နိုင်ပါတယ်။ အရန်အင်အားနဲ့ “ကျော်ဗျာရသူတွေ ရဲ့ နေရာကို အစားထုံးလို့ ရတာပေါ့။ ဒီလိုဖြစ်စွဲဆုံးရင် လုပ်ရှားအင်အားရော၊ အရန်အင်အားတွေပါ သူတို့ရဲ့ ကိုယ်စိလှပ်ရှားမှုတွေကို တွေပြည်လုံးဆုံးပိုင်ရာ ပါတီသတင်းစာထဲမှာ ရောင်ပြန်ဟပ် ဖော်ပြထားတာတွေ ရှုံးရှုံး သူတို့နဲ့ သတင်းစာကြား ဆက်သွယ်မှုကို စံစားမိနေတဲ့အခါမှာသာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ အလုပ်တွေကို ဘယ်လောက်ပဲ ခွဲဝေလှပ်လှပ်၊ အလုပ်သမားများ၊ အသေအစု များရဲ့ အသေချင်းအစည်းအဝေးတွေကို ကျင်းပို့တော့ အမြဲတမ်း လိုအပ်နေ မှာပါ။ ဒါပေမဲ့ တဖက်ကြောကြုံရင် (အထူးသဖြင့် ပုလိပ်ရန်ကြောက်ရှုံး ရလဒ် ကလည်း စွာနဲ့ရတာနဲ့ မကာမဲ့တဲ့) တော်လှန်ရေး လူထုအစည်းအဝေး ကျင်းပဲ

ဘီန်

ရတဲ့ အကြိမ်အရေအတွက် သိသိသာသာလျှော့နည်းသွားပါတိမှုလ်။ အခြား တဖက်ကြံ့ထွဲရင် တကဗယ်လို့ ဟောလျှန်ရေးလုပ်ငန်းကဗျာ အမျိုးမျိုးကို သီးသန့်စီခွဲဝေလုပ်ဆောင်တဲ့ စနစ်ရှိနေရင် ဒီလူထုအစည်းအဝေးတွေကို တရားဝင်စုဝေးမှ ပုံစံတွေနဲ့ ဖုံးကွွယ်ထားနိုင်တဲ့ အခွင့်အလမ်း ပိုများလာမှာပါ။ တရားဝင်စုဝေးမှ ပုံစံခွဲတာ ဥပမာ ဖျော်ဖြေရေးပွဲတွေ၊ တရားဥပဒေက ခွင့်ပြထားတဲ့ အသင်းအဖွဲ့များရဲ့ အစည်းအဝေးတွေ စတာတွေ ပါဝင်ပါတယ်။ တတိယနိုလီယံလက်က ပြင်သစ်အလုပ်သမားတွေ ဆိုရှယ်လစ် နိုင်ကျို ရေး အထူးဥပဒေကာလက ဂျာမန်အလုပ်သမားတွေဟာ သုတိရဲ့ နိုင်ငံရေး ဆိုရှယ်လစ်ရေး အစည်းအဝေးတွေကို ပုံးကွွယ်မှုအမျိုးမျိုးနဲ့ ကျင့်ပေါ်ခဲ့ကြတယ် မဟုတ်ပါလား။ ရရှားအလုပ်သမားဓာတုလည်း ဒါမျိုးလုပ်နိုင်မှာပါ။

အန္တာအစည်းကို ပိုမိုကောင်မွန်အောင် တည်ဆောက်ပြီး တရားတော်း သော ပြည်တုံးဆိုင်ရာ ပါတီသတင်းစာတစောင် ရူထောင်မှာသာ၊ ဆိုရှယ်ဒို့ ကရေစိုင် ဝါအဖြန့်ချုပ်၊ လုံးဆောင်မှုကို ကျယ်ပြန်နက်ရှိုင်းအောင် လုပ်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ဒီအချက် လစ်ဟာနေပါတယ်။ ဒေသချိုင်ရှိုင်ရာ လုပ်ငန်းတွေဟာ မိမိအောင် ထူးချွားချက်ကလေးများကို ပေါ်လွင်အောင် နှံပြီးစေပို့နဲ့ (ဤနေရာတွင် စာမျက်ပြတ်သွားပါသည်။) နဲ့ အသေအချာ လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါမျိုး လုပ်စုံဆိုတာလည်း ပုံးပါတီသတင်းစာတရားလည်းဖြစ်၊ ဒီမိုကရေစိုင်မှုများမှာ ဖွံ့ဖြိုးပေးထားတဲ့ သတင်းစာလည်းဖြစ်တဲ့ အရာတရာ မရှုံးပဲ မပြစ်နိုင်ပါ။ အဲဒီအရာ ရှိုမှာသာ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရေစိုင်ပါတီကို ဒီမိုကရေစိုင် ရှေ့ဆောင် တိုက်ပွဲဝင်အင်အားအဖြစ် ပြောင်းလဲရေးဆုတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အာသီသဟာလည်း တကယ့်လှုပ်တွေ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီအခါးမှာသာ နိုင်ငံရေးနည်းပရိယာယ်ကို ခုခုတ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရေစိုင်ပါတီဟာ “တသားတည်းသော ဖောက်ပြန်တဲ့လူထု” ("one reactionary mass") ဆိုတဲ့ မှားယဉ်းတဲ့ သဘောတရားကို ရှုတ်ချွဲပြီးပါပြီ။ [လာဆားလ် (Lassale) ရဲ့ “အလုပ်သမားလူတန်းစားနဲ့ယူရင် ကျွန်တဲ့လူတန်းစားအားလုံးဟာ အတူတူပဲ။ ဖောက်ပြန်တဲ့ လူထုမှာသာ ဖြစ်တယ်” ဆိုတဲ့ အယူအဆကို ဂိုသာ လုပ်ငန်းစဉ်ဝေဖန်ချက်ထဲမှာ မှုံးကိုစာ ဆန့်ကျင်ဝေဖန်ဆုပါတယ်။ ပြန်ဆို] ဆိုရှယ်ဒီမိုကရေစိုင်အာရာ၊ ဖောက်ပြန်တဲ့ လူတန်းစားများကို ဆန့်ကျင့်ရှောမှာ တိုးတက်တဲ့ လူတန်းစားများရဲ့ ထောက်ခံမှုကို ရပုံရေးဟာ အရေးအကြီးဆုံး သော နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းတာဝန်တရား ဖြစ်ပါတယ်။ အန္တာအစည်းတွေ၊ စာစောင်တွေ ဟာ ဒေသလက္ခဏာပဲ ဆောင်နေသရွှေ ဒီလုပ်ငန်းတာဝန်ကို ဆောင်ရွက်နိုင်မှာ၊ မဟုတ်ပါဘူး။ လုပ်သမျှကိုစွဲတွေဟာ တော်းချင်းသော ‘လွှာတ်လုပ်မှု’ မြတ်နိုင်မှုပြတ်နဲ့သူ့ တွေနဲ့ ဆက်ဆံတဲ့ကိုစွဲ၊ သူတို့ဆိုက အမျိုးမျိုးသော ‘အကိုးပြုမှု’ လေးတွေ

အဆင့်ပါန္တ

ရယူတဲ့ ကိစ္စထက် သိပ်ပိုမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ နိုင်ငံရေးတိုက်ပဲ မူဝါဒများကို စိုက်လိုက်မတ်တတ် ဖော်ဆောင်ကာ ဒီမိုက်ရေးအလုံကို မြှုပ်မြင့်မားစွာရှိပ် လွှင့်ထွေးတဲ့ ပြည်လုံးဆိုင်ရာ တရာတည်းသော ပါတီသတင်းစာကသာလျှင် တက်ကြသော ဒီမိုက်ရေးအင်အားများကို စဉ်းရုံးသိမ်းသွေးနိုင်ပြီး နိုင်ငံရေး လွှတ်လပ်မူရရှိရေး တိုက်ပဲအတွင်းတွင် ရရှားနှင့် တိုးတက်သော အင်အား အားလုံးကို အသုံးပြုနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အခါးအခါးများ အစိုးရပျလိပ်တပ်ဖွဲ့၏ အရာရှိများအပေါ် အလုပ်သမားများ တရာ့ ရွှေ့ မှန်းတိုးနေမှုအဖြစ်သို့ လည်းကောင်း၊ အလုပ်သမားလူတန်းစားနှင့် ပြည်သူ့အခွင့်အရေးအတွက် အပြင်းအထန်တို့ကိုပဲဆင်ရင် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှုအဖြစ်သို့ လည်းကောင်း ပြောင်းလဲပဲနိုင်ပါပါမှုမယ်။ အတိုင်းရှုံးရှုံးစားသော တော်လှန်ရေး ပါဝါတုံးများအပဲ့ဌားနှင့်အင်အားစွဲ ဖြစ်လာပါတဲ့မယ်။

နောက်ထုတ်စာစောင်များမှာ ရရှားဖီမိုက်ရေးအလုပ်သမားပါတီရဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်မှုကြမ်းကို တင်ပြပြီး စဉ်းရုံးရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာအမျိုးမျိုးကို အသေးစိတ် စတင်ဆွေးနွေးပါမယ်။

လီန် (၁၈၉၉)

လီန်ရဲ့ Our Immediate Task, Our Programme နှင့် An Urgent Question တို့ကို ဘာသာပြန်ထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဗမာပြည်ကွန်မြှုအစ်ပါတီ
ဗဟိုဝါဒဖြန့်ချီရေးဌာနက ထုတ်ဝေသည်